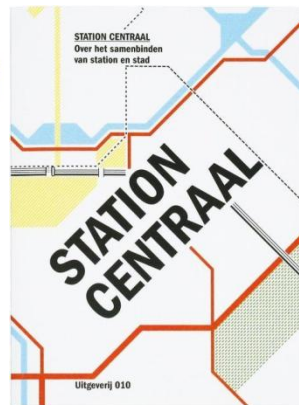

De Vastgoedrapportage Transit Oriented Development

Rob van der Bijl

RVDB – Urban Planning & Lightrail.nl

Nijmegen, 22 mei 2013

Lightrail.nl

We werken met trots aan hoogwaardig openbaar vervoer

[Light Rail Atlas](#)

[Yellow Page](#)

[Projects](#)

[Study Tours](#)

[Links](#)

[Contact](#)

Our showcase

Light Rail Atlas

TOD in Arnhem Nijmegen?

Nijmegen, 1988

'Value capturing' benut waarde stijging vastgoed door ov

Integratie van ov en ro biedt kansen in de crisis

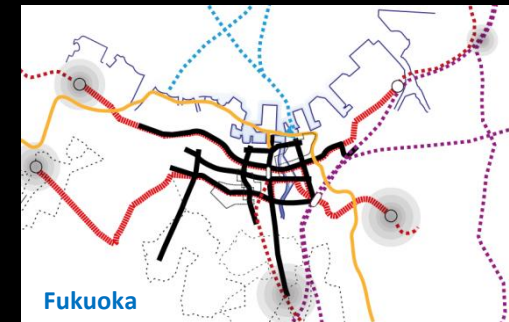
GASTAUTEURS ERIK VAN DER STAAK, ESTHER GEUTING EN JORN MATTHIJSSSE FOTO'S HANS HERSTU

Door openbaar vervoer te integreren met de ontwikkeling van vastgoed zijn kosten te besparen en hogere inkomsten te behalen. De kunst is een goed aanbestedingsmandje samen te stellen. In vaktermen: 'value capturing' door ov/ro-integratie.

OV Magazine, 7 februari 2013

25 jaar - praktijk versus ambitie.

TOD staat voor een internationale trend!

Overigens: zonder het altijd TOD te noemen!

Nederland (1997-...) – Arnhem Nijmegen (2002-2011), ..., ...

Europa (2002-...) – Engeland, Scandinavië, Spanje, ..., ...

Japan (2008-2013), La Réunion (2007), VAE (2008), VS (2007-2008), ...

Wat is TOD?

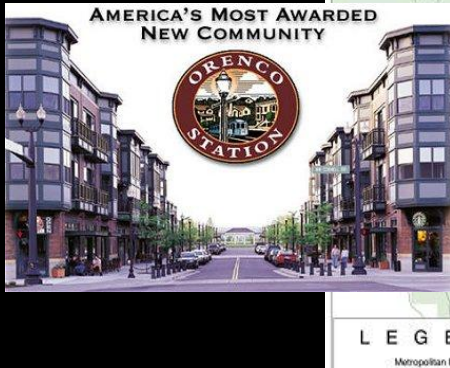
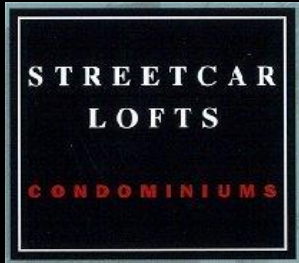

Arnhem

Nijmegen – Berg en Dal

Historisch: stedelijke ontwikkeling

Wat is TOD?

Portland, Oregon

Sinds jaren 90: Amerikaanse U-bocht

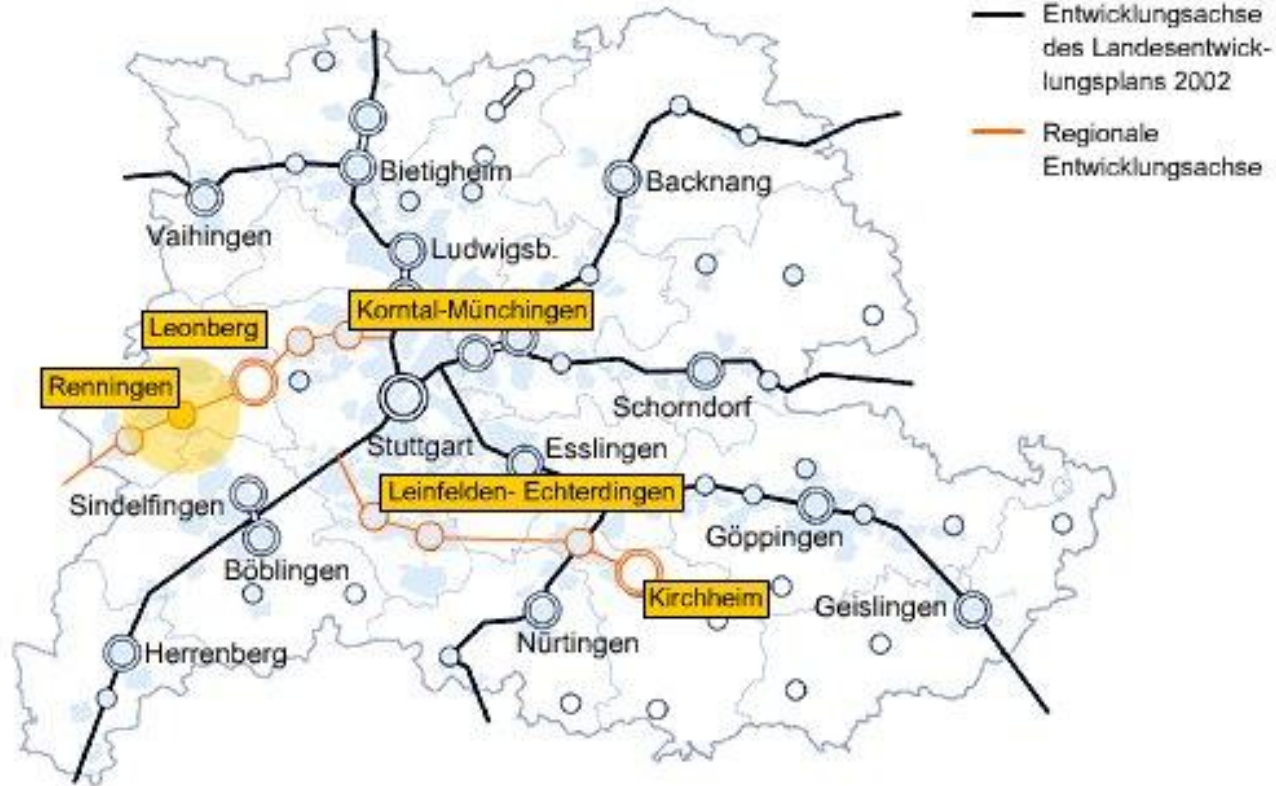
Wat is TOD?

Actuele definitie: ontwikkeling rond OV-knooppunten

Wat is TOD?

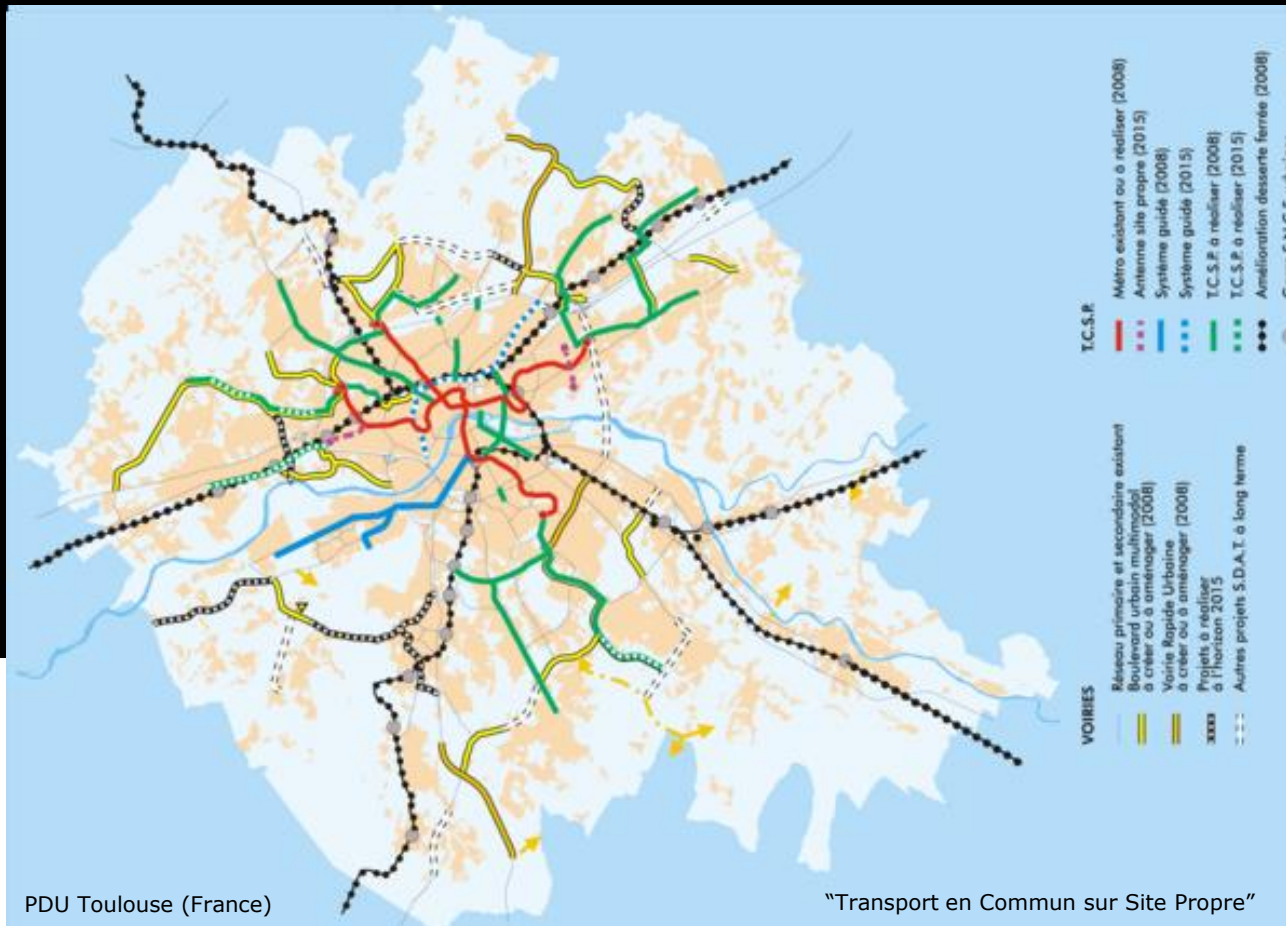
REGIONALE ENTWICKLUNGSSACHSEN

Stuttgart

TOD op regionale schaal

Wat is TOD?

PDU Toulouse (France)

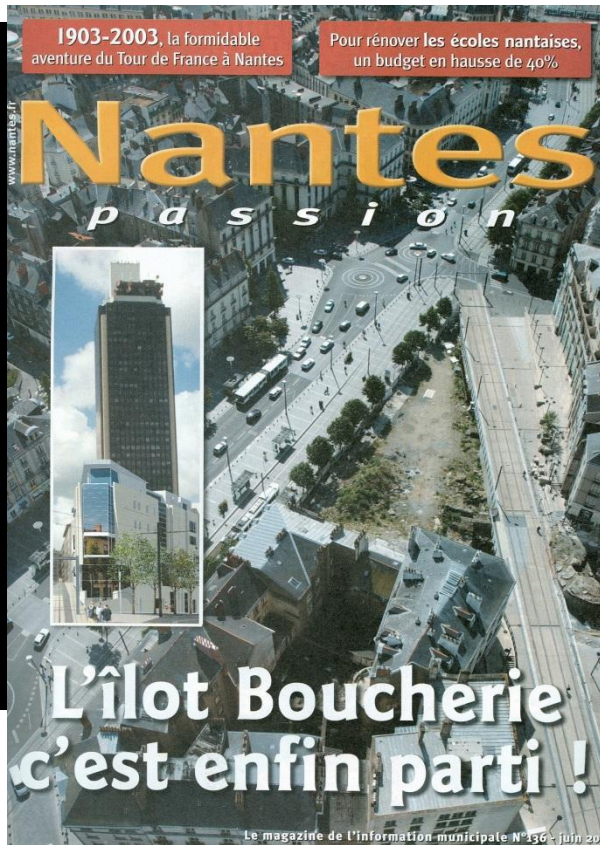
"Transport en Commun sur Site Propre"

Toulouse

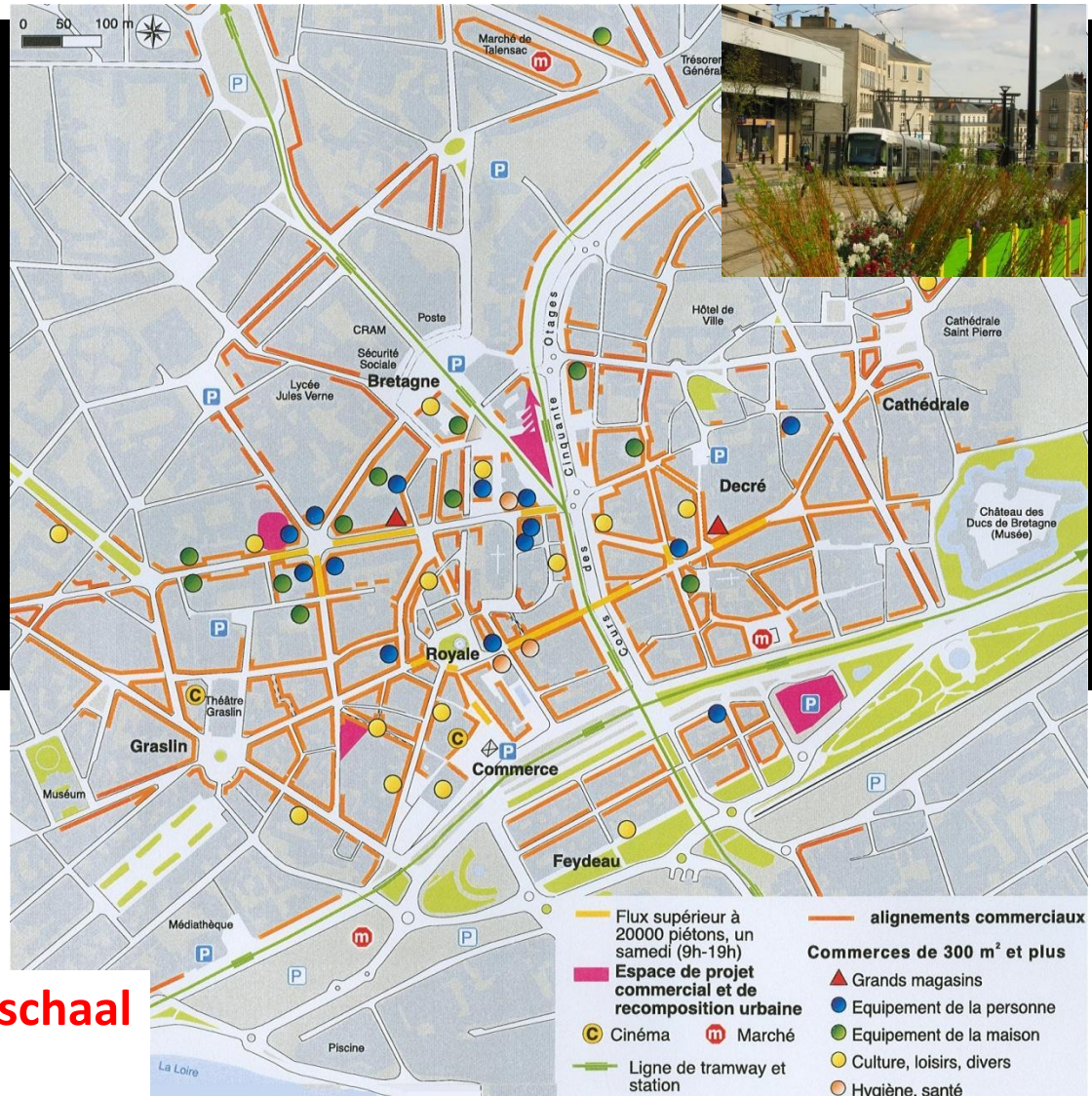
TOD op stedelijke schaal

Wat is TOD?

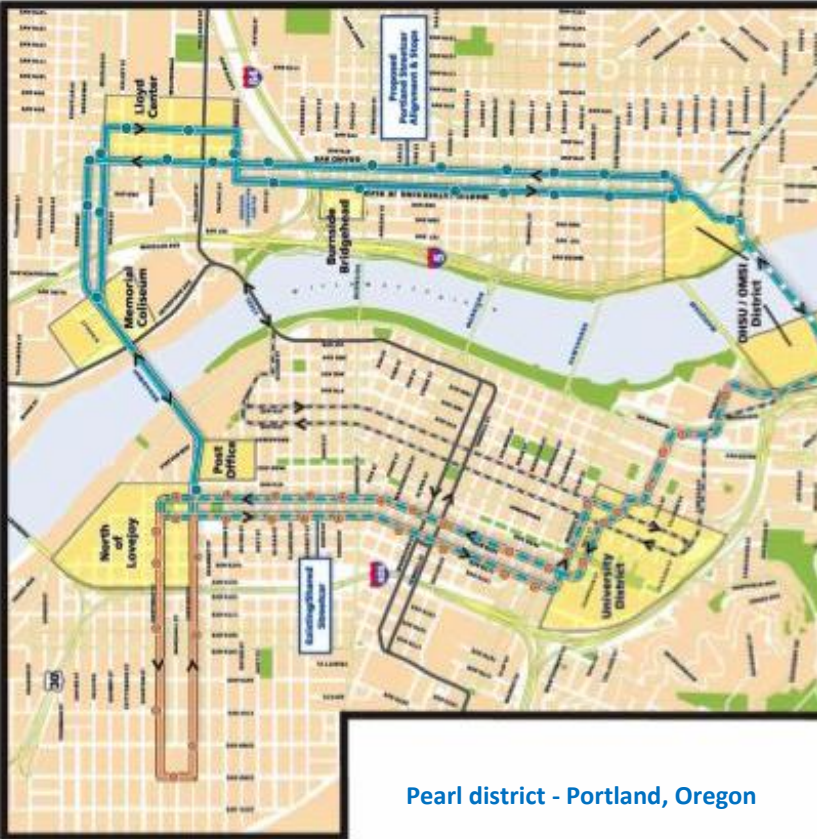

Nantes

TOD op stedelijke schaal

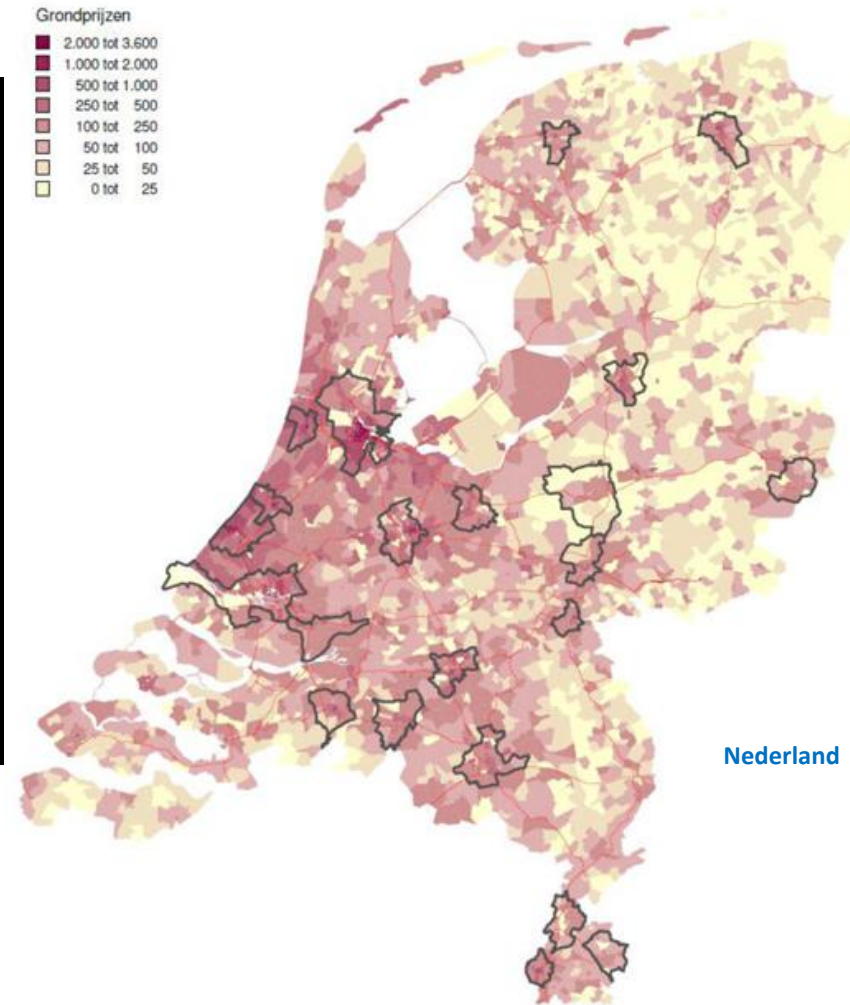
Wat is TOD?

Pearl district - Portland, Oregon

TOD op lokale schaal

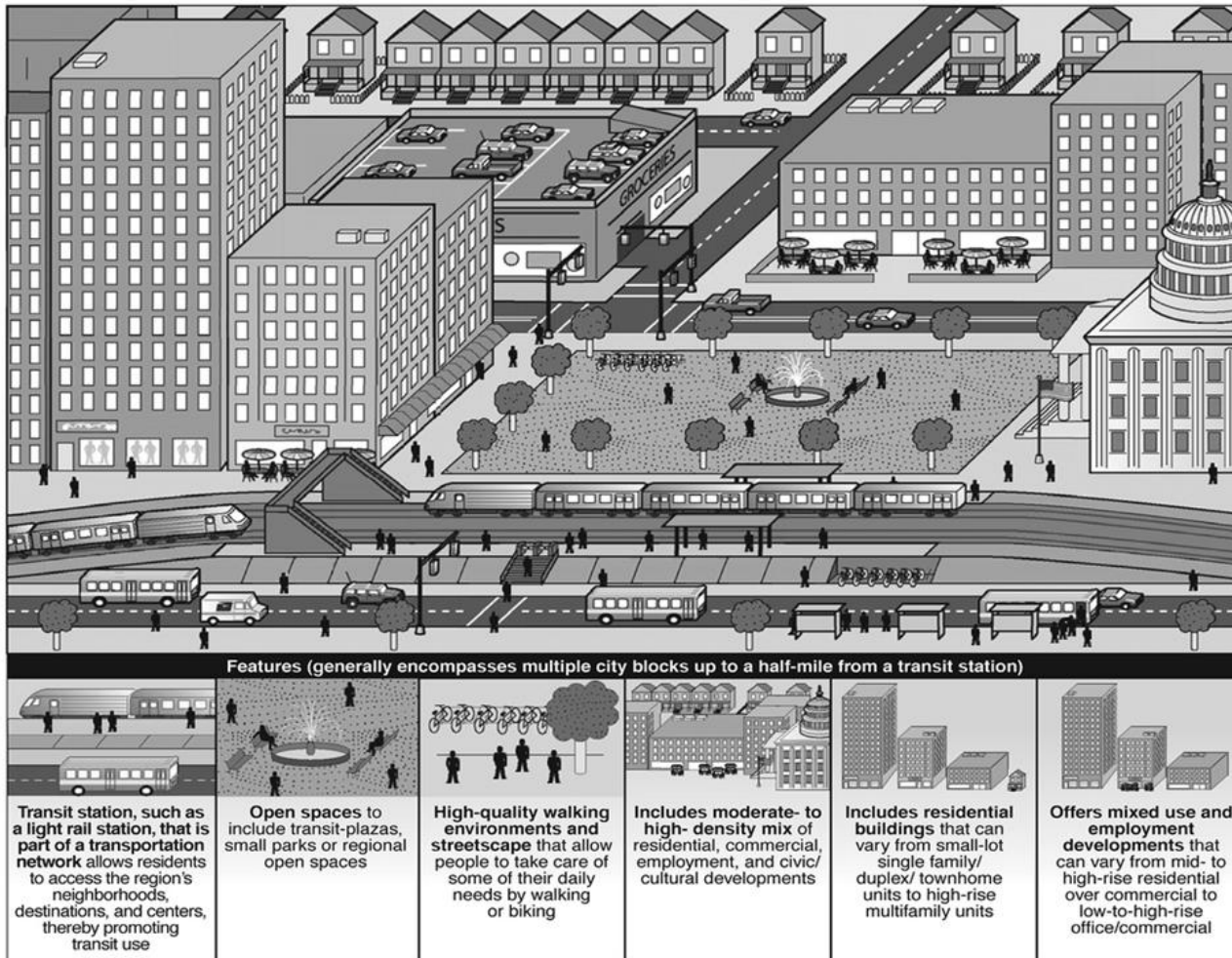
Waarom is TOD?

CPB, 'Stad en Land', 2010

Waarde (grond, vastgoed, gebruik, ...)

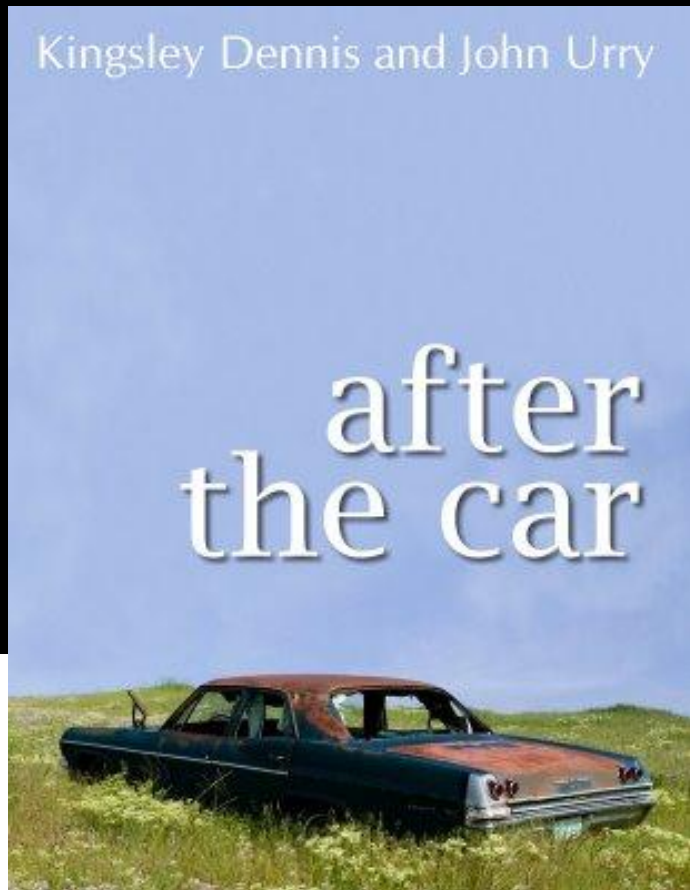
Waarom is TOD?

Principe Knooppunt

Kwaliteit (gebruik, beleving, ..., ..., 1+1>2)

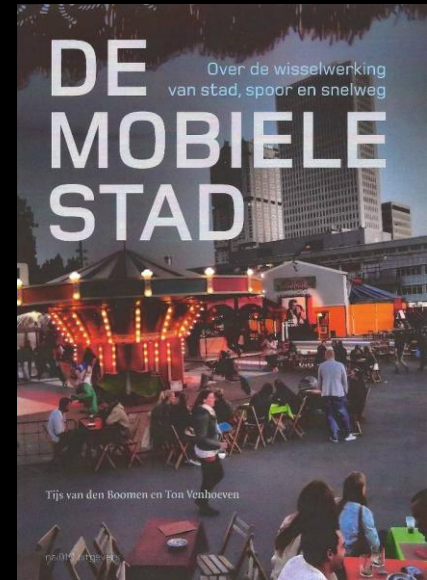
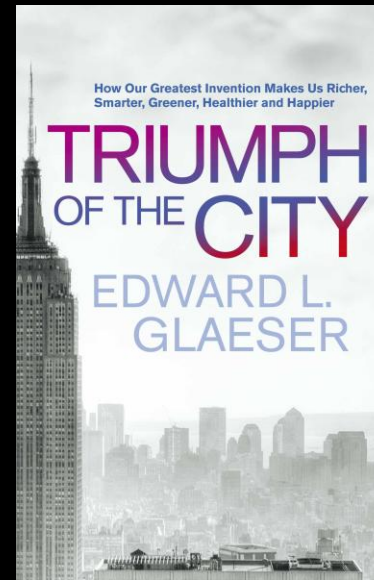
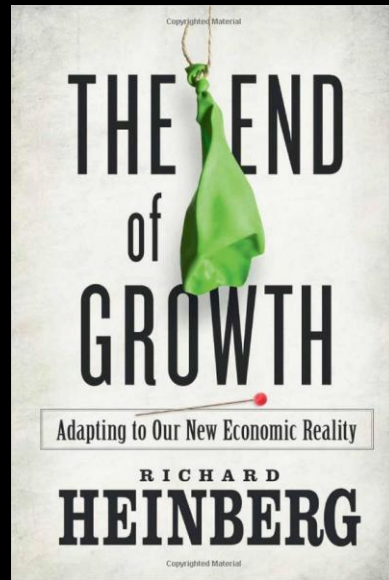
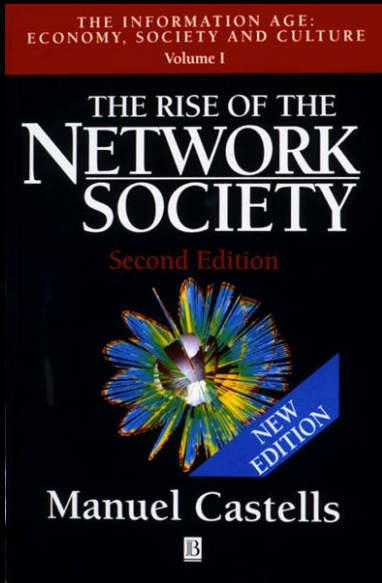
Waarom is TOD?

Nijmegen?

Nieuwe mobiliteit ('groene' RO, auto-onafhankelijkheid, ...)

Waarom is TOD?

State of the art

Samenvattend: multimodaliteit & meervoudige functionaliteit

Hoe ging TOD (<2008)?

VINEX Haaglanden

Nijmegen , 20 april 2013

Veel bouwen. Infrastructuur volgt ruimtelijke ontwikkeling.

Hoe ging TOD (<2008)?

Amsterdam IJburg

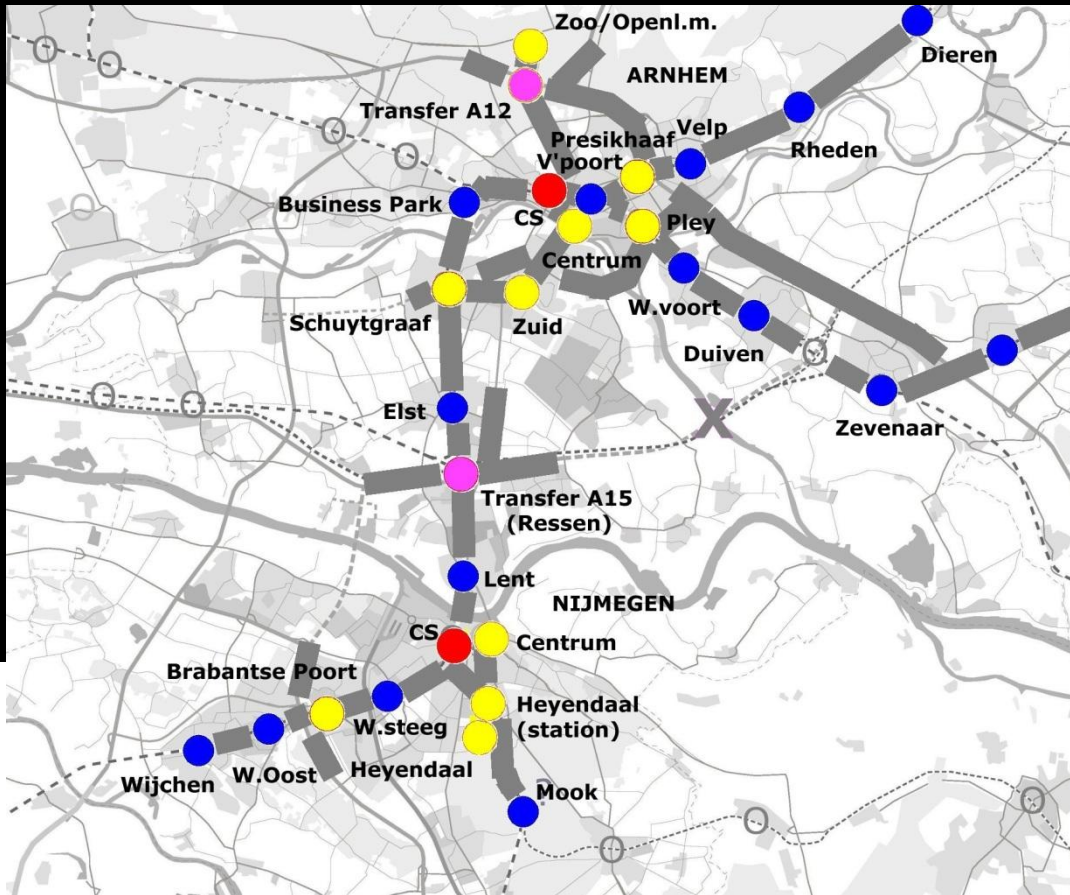

Arnhem Schuytgraaf

Veel bouwen. Infrastructuur volgt ruimtelijke ontwikkeling.

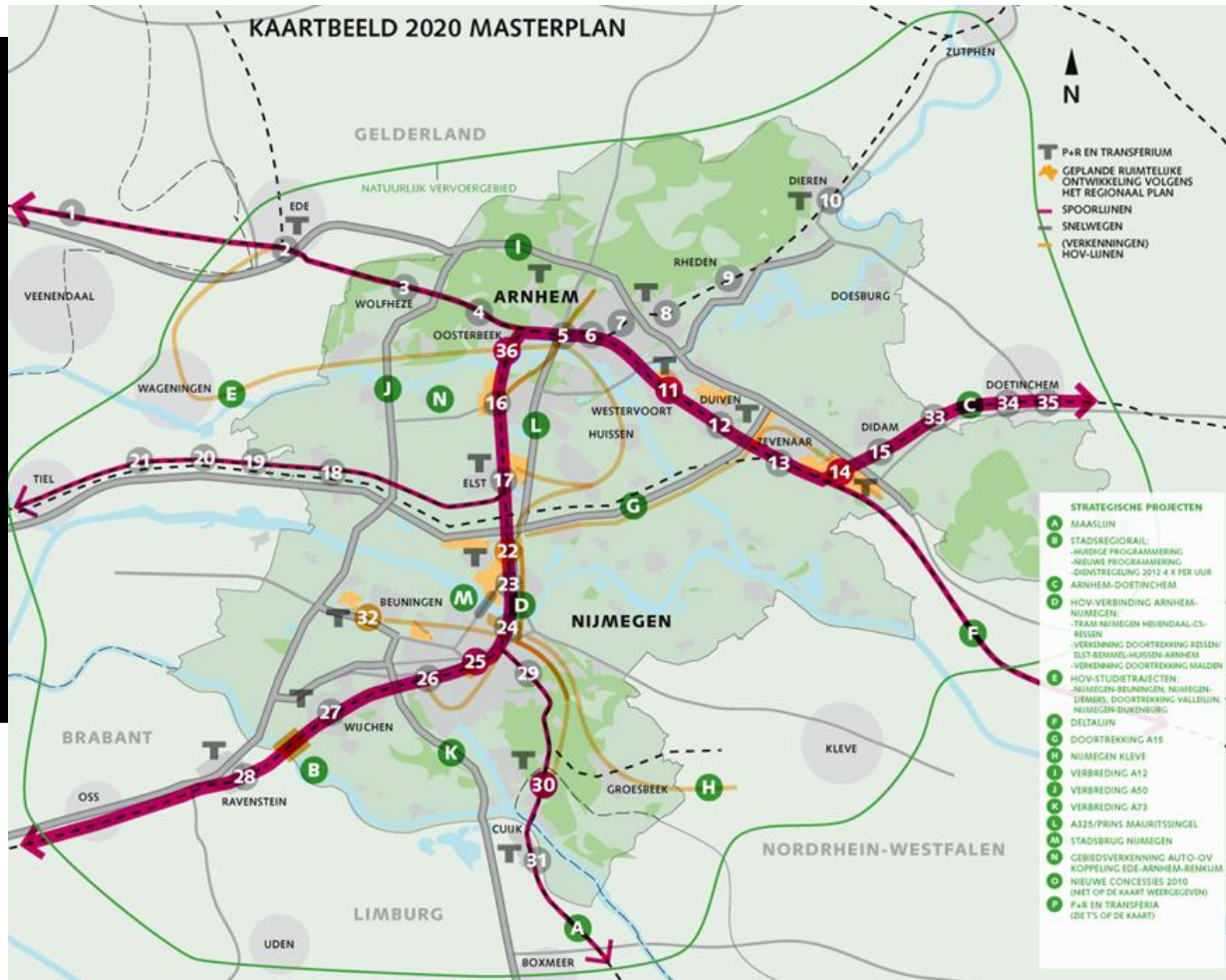
Hoe ging TOD (<2008)?

Arnhem Nijmegen

Knooppuntontwikkeling in te veel knopen.

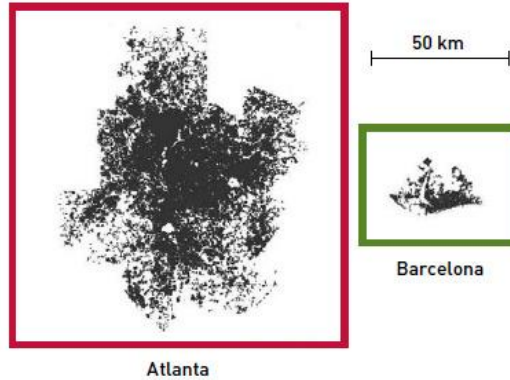
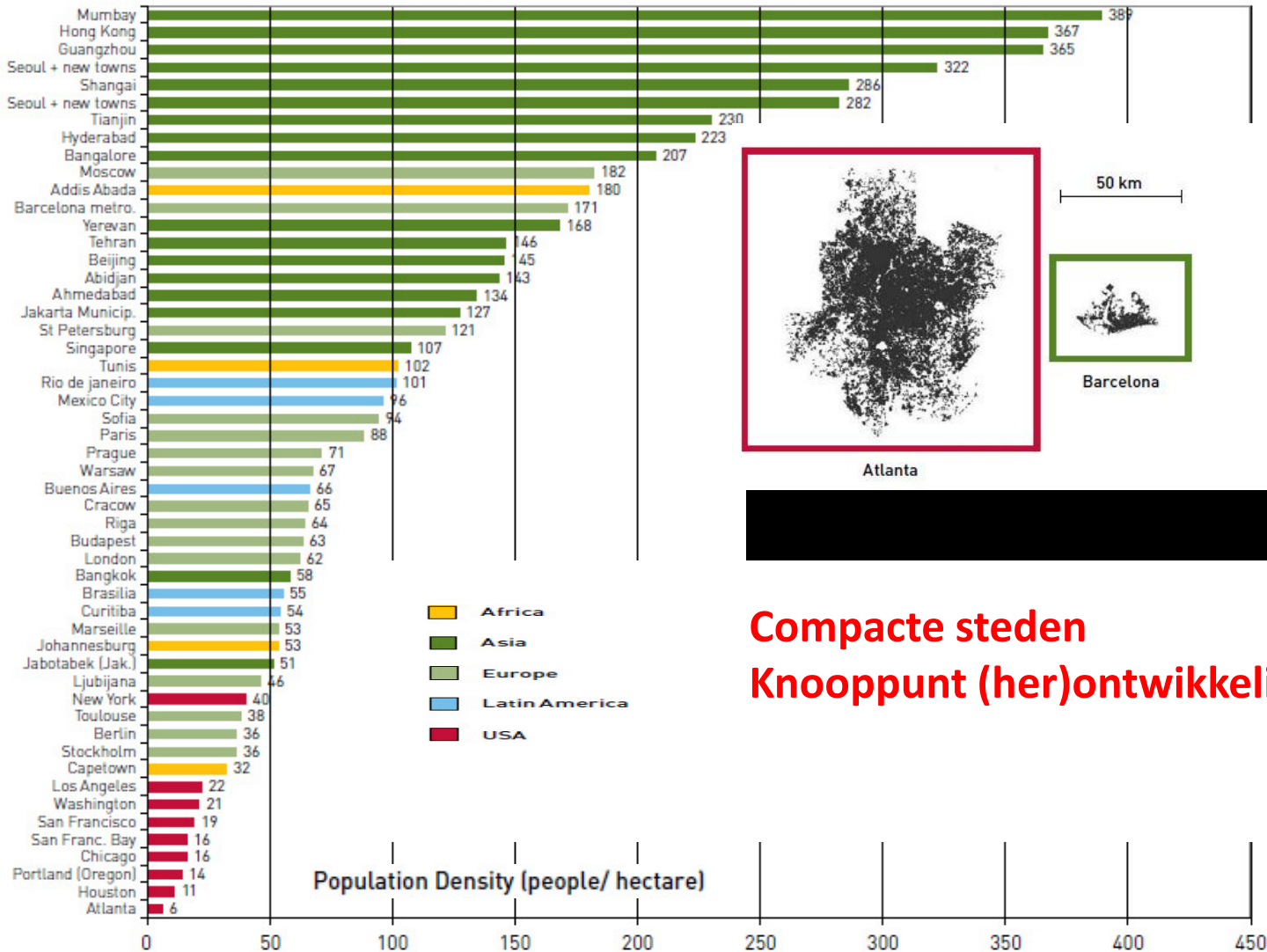
Hoe ging TOD (<2008)?

Arnhem Nijmegen

Knooppuntontwikkeling in te veel knopen.

Wat wordt TOD (>2008)?

Atlanta

Population:
5.25 million

Urban area:
4,280 km²

7.5 T CO₂/ha /an
(public + private transport)

Barcelona

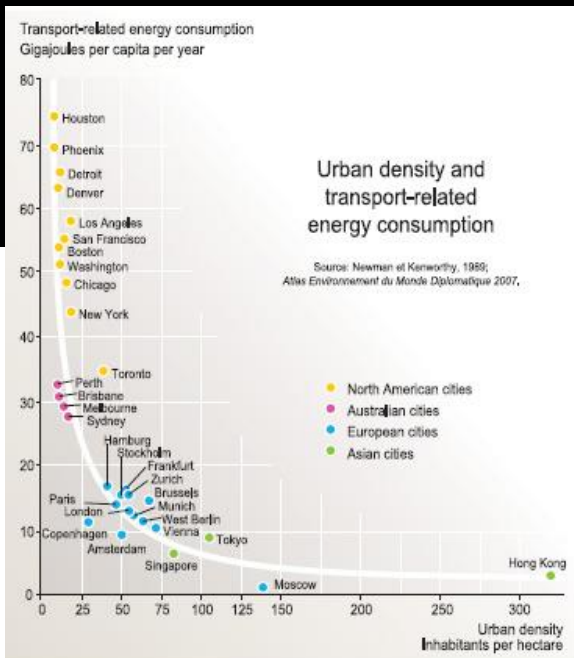
Population:
5.33 million

Urban area:
162 km²

0.7 T CO₂/ha /an
(public + private transport)

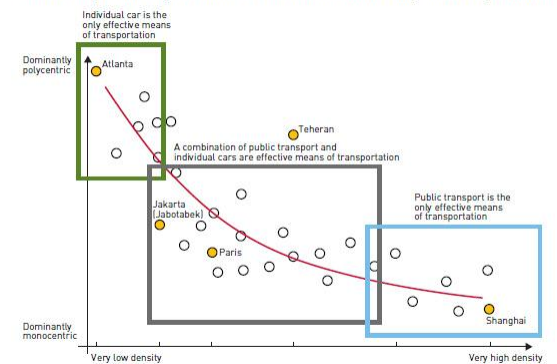
**Compacte steden
Knooppunt (her)ontwikkeling**

Wat wordt TOD (>2008)?

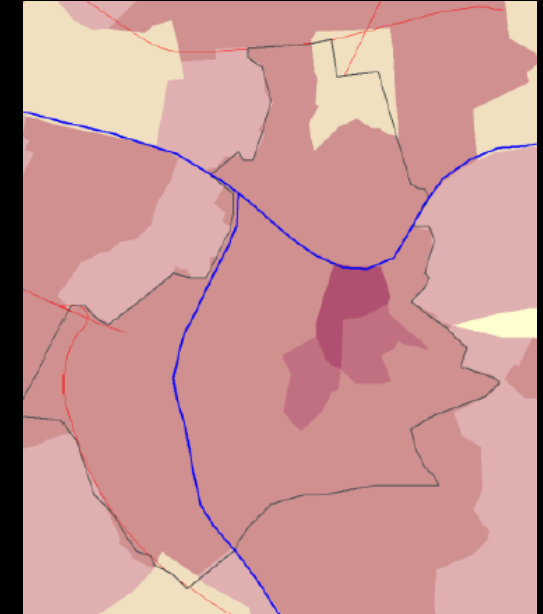

**Knooppunt (her)ontwikkeling
=TOD & TORd
=Verdichting
=OV-oriëntatie
=Groen vervoer (fiets, etc.)**

Relationship between spatial structure and the effectiveness of public transportation

Wat wordt TOD (>2008)?

Nijmegen, 2010

De nieuwe standaard: (her)ontwikkeling volgt infrastructuur.

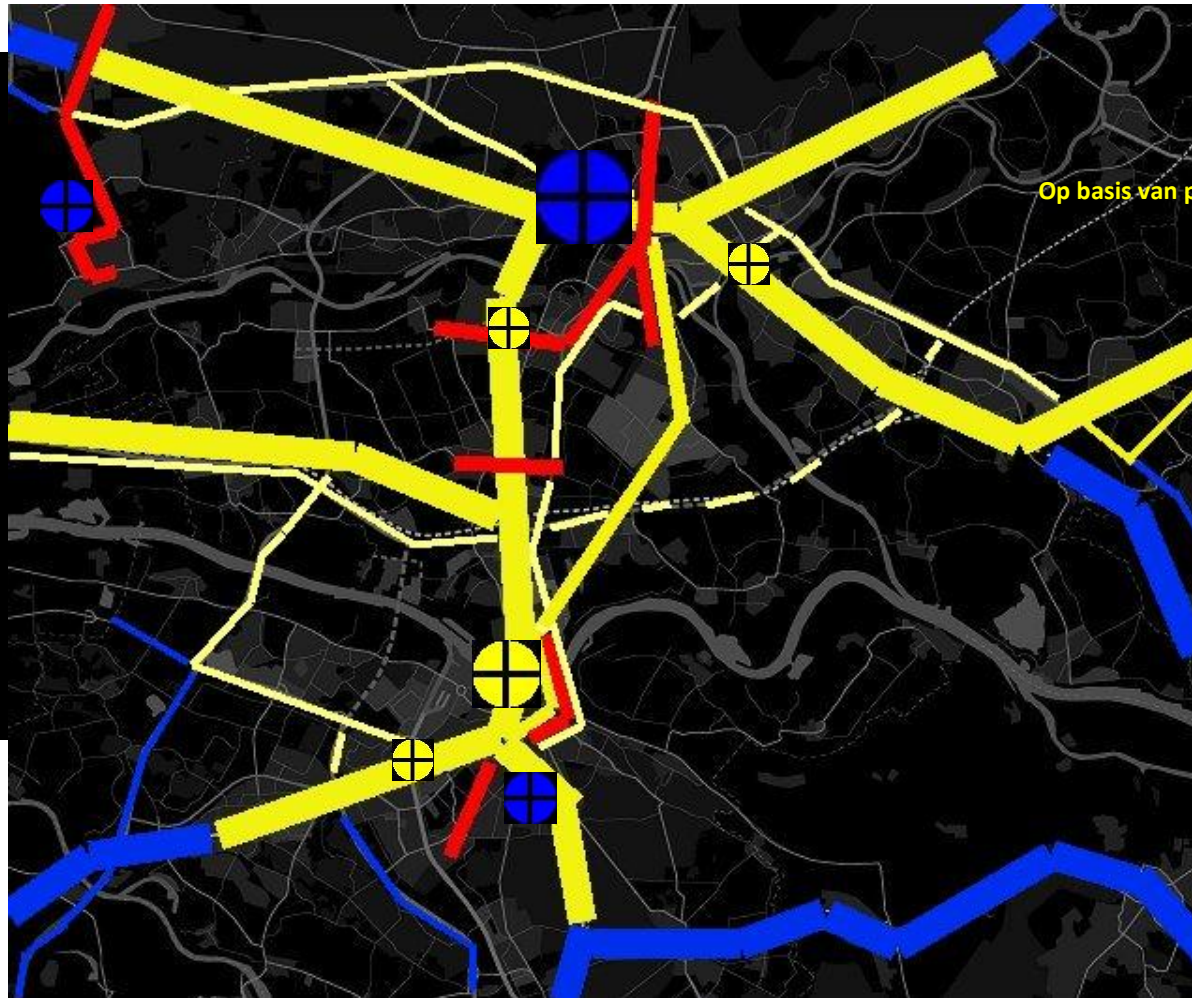
Wat wordt TOD (>2008)?

Arnhem

Kiezen is geen keuze. Beper(k)t aantal knooppunten

Wat wordt TOD (>2008)?

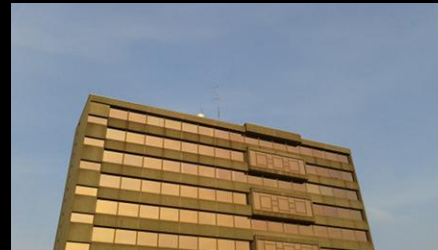

Op basis van presentatie op 31 januari 2005

Arnhem Nijmegen

Heroverweeg knooppunten Arnhem Nijmegen!

Wat wordt TOD (>2008)?

Nijmegen Metterswane

TOrD moet en kan pragmatisch!

robvanderbijl@gmail.com

Dr. ir. Rob van der Bijl, Amsterdam

RVDB
Urban Planning – www.lightrail.nl/rvdb

LRNL
Lightrail.nl & Light Rail Atlas – www.lightrail.nl

Fava
Urban Transformations by Natural Growth – www.favas.net

VWNL
Veilig wonen, werken, recreëren & verkeren – www.veiligwonen.nl